

Iparosok olvasótára, szerkeszti *Mártonfy Márton*. Budapest, Lampel R. (Wodianer F. és Fiai). Egyes füzet 60 fillér.

VII. évf. 7. sz. *György Aladár*, A kisiparos pusztulása. 46 lap.

„ 8. sz. *Kelemen Géza*, A mikádó országa. 44 lap.

„ 9—10. sz. *Hasznos olvasmányok*, írták Gelléri Mór, Földi Jenő, Dr. Neményi Imre, Földes Géza, Pentsy József, Seemann Gábor, Erdélyi Gyula, Bánfi János, Lőrinczy György, Csiky Lajos, Merényi Kálmán. 96 l.

Kis könyvtár, szerkeszti *Benedek Elek*. Budapest, Lampel R. (Wodianer.)

32 kötet: *Mosdóssy Imre*, Út az ingoványon, elbeszélés. 61 l. Ára kötve 50 fillér.

Latin és görög classikusokhoz való praeparatio, szerkeszti *Dávid István*. Budapest, Lampel R. (Wodianer). Egyes füzet ára 50 fillér.

51 és 53 füzet: *Wirth Gyula*, Corneli Nepotis Vitæ, III. és IV. füzet. 97—192. lapig.

Magyar könyvtár, szerkeszti *Radó Antal*, kiadja Wodianer F. és Fiai (Lampel R.), Budapest. Egyes füzet ára 30 fillér.

240. sz. *Petőfi* elbeszélő költeményei. II. Bolond Istók. — A tábla-bíró. — Lehel vezér. — Bevezetéssel ellátta *Radó Vilmos*. Telegdy László képeivel. 62 l.

241—245. sz. *Mikszáth Kálmán*, Szent Péter esernyője. 343 l.

Pázmány-Kempis, Krisztus követéséről. Bevezetéssel, magyarázattal és szótárral szerk. *Bellaagh Aladár*. Budapest, Lampel R. (Wodianer). 275+XX lap. Ára díszes kötésben 1.60 kor.

Lapencordt Gáspár, Gonzagai Szent Alajos az ifjúság példaképe és védőszentje élete, követése. Budapest, 1901, Szt. István-Társulat. 94 lap. Ára kötve 50 fillér.

Barabás Endre, A székely kivándorlás és a Romániában élő magyarok helyzete. Budapest, 1901, M. Közgazd. Társ. 32. l.

Dortsák Gyula, A pädagogiai osztályozásról. Kolozsvár, Gombos F. nyomdája, szerző kiadása. 45 l. Ára 50 fill.

Dobóczy Lajos, Fatenyésztés és szőlőművelés, az általános ismétlő iskolák fiúosztályainak használatára. Nagy-Tapolcsány, 1901, Zhorella Gyula kiad. 101. l. ára 80 fill.

Hangay Oktáv, A nagynémet vagy pángermán egyesületek és működésük. Kolozsvár, 1901, Gámán J. II. kiadás, 64 l.

Fest Aladár, Adalékok Fiume iskolaügyének történetéhez. I. közlemény, Fiume, 1900, E. Mohovich, 96 l. — II. közlemény, Fiume, 1901. «Unio» könyvnyomda, 112 l.

Füredi Ignác, Magyar nyelvhibák javító és magyarázó szótára. Budapest, 1902, Dobrowsky és Franke. 75 l. Ára 2 kor.

Füredi Ignác, Magyar rím-szótár, két függelékkal. Budapest, 1902, Dobrowsky és Franke. 62 l. ára 1 kor. 50 fill.

Herodek Károly, Közérdekű tudnivalók a vakokról. A V. és K. minister megbízásából írt tájékoztató és utasítás. A «Gyógypädagogia» könyvtár» 3 száma. Budapest, 1901. 43 l.

Gyöngyösy László, Arany János élete és munkái. Budapest, 1901, Franklin-Társulat. Sok képpel, 391 l. Ára 5 K.

Hanusz István, A növények világából. Budapest, 1901, Athenaeum. Számos, részben színnyomatú szövegképpel, 233 l. Ára 3 K.

Katholikus népiskolai tankönyvek, Budapest, 1901, Szt. István-Társulat

I. *Győrffy János*, Földrajz. 35 l. Ára kötve 20 fill.

II. " " A magyarok története. 39 l. Ára kötve 20 fill.

III. " " Természettan. 45 l. Ára kötve 20 fill.

Lampel (Wodianer) «Hungária értesítő» elemi népisk. értesítő könyvecske, a miniszteri utasítás mintája szerint. Ára 10 fill.

Molnár István, Az őskori emberek lélektanából, tanulmány. H. Böszörmény, 1900, Szabó F. nyomdája. 126 l.

Mouton Jenő (Merinos), Congourdan Marius utazása és kalandjai. Franciaából ford. *Sárossy Béla*. Budapest, 1901, Franklin-Társulat. 40 képpel, 232 l. Ára 3 K.

Macher Ede, Francia olvasókönyv a reáliskola V—VI. osztálya számára. Pozsony, 1901, szerző kiadása. Az olvasókönyv 200 l., a Függelék (jegyzetek és magyarázatok) 96 l.

Magyar könyvtár, szerkeszti *Radó Antal*. Budapest, Lampel R. (Wodianer F. és Fiai). Egy-egy füzet ára 30 fillér.

219. sz. *G. Hauptmann*, A takácsok, ford. *Komor Gyula* 93 l.

221. sz. *Radó Antal*, Dante. 79 l.

225. sz. *Pierre Loti*, Tünő képek, ford. dr. *Marquis Géza* 62 l.

226. sz. *Tóth Ede*, A falu roszsza. 99 l.

227. sz. *Kézai Simon* Magyar krónikája. Fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta *Császár Mihály*. 74 l.

231—232. sz. *E. Rostand*, *Cyrano de Bergerac*. Fordította *Ábrányi Emil*. 134 l.

236—237. sz. *Vergilius Aeneise*. Ford. *Baróti Szabó Dávid*. kiadták, *Radó Antal* és *Tóth Rezső*. I. füzet 148 l.

238—239. sz. *Gróf Széchenyi István*, Hitel. Szemelvények. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. *Gyulai Ágost*. 126 l.

246. sz. *Bródy Sándor*, Hófehérke. 86 l.

247. sz. Amerikai elbeszélők: *Bret Harte*, *Mark Twain*, *Stockton*. Ford. *Szappanos A.* 66 l.

248. sz. *Heltai Jenő*, Gertie és egyéb történetek. 54 l.

249. sz. *Faludi Ferencz* Versei. Bevezette s jegyzetekkel ellátta *Ferenczi Zoltán*. 80 l.

250. sz. *Petőfi* költeményei. Barátság és szerelem. Bevez. és jegyz. *Ferenczi Zoltán*-tól. *Tull Ódön* rajzaival. I. rész, 86 l.

251. sz. *Rudyard Kipling*, A dsungel könyve. Ford. *Mikes Lajos*. képekkel III. sorozat, 54 l.

Schön József, Gyakorlati családi nevelés. Budapest, 1901, Lampel R. (Wodianer). 116 l.

A KÖZÉPSŐ FELVIDÉK SZEREPE TUDOMÁNYOSSÁGUNK TÖRTÉNETÉBEN.

(TUDOMÁNYOS ÉLET A MULTBAN ÉS A JELENBEN.)

Berzeviczy Albert elnöki megnyitó beszéde a magyar orvosok és természetvizsgálók 1901. évi XXXI-ik bártfai vándorgyűlésén.

(Befejező közlemény.)

Kassa a középső felvidék városai között az, a melyben a hitújítás legkorábban vert gyökeret, a mely azonban a katolikus ellenhatás győzelme következtében a XVII. és XVIII. század folyamán főképen mint katolikus főiskola székhelye vívott ki magának előkelő szerepet tudományos művelődésünk történetében.

A vagyonos és művelt *Kassa* sok gondot fordított már a XVI. század elején iskolájára, melyet már akkor gymnasiumnak neveztek s messze földről is fölkerestek. 1521-ben Coxe Lénárd, ki egykor VIII. Henrik angol király nevelője volt, vette át — miután rövid ideig Lőcsén is működött, — a kassai iskola vezetését; Stöckel Lénárd tanítványa volt ő maga is mint utódai s valószínű, hogy már ő kezdte az egyházi reform eszméit terjeszteni Kassán; az új tanok irodalma legalább kétségtelenül innen indult ki s a következő században vett nagy lendületet. *Kassa* protestáns iskolája időnkénti szüneteléssel föntartotta magát később is, még 1766-ban volt itt a reformátusoknak az elemi fokot meghaladó tanintézetök, de jelentősége olyan mértékben csökkent, a mely mértékben nőtt az itt már a XVII. század elején megtelepedett jezsuiták kezelése alatt 1636 táján működésnek indult katolikus iskola fontossága. Ez utóbbit fejedelmi s egyéb adományok gyarapították és 1660-ban Kisdi Benedek egri püspök emelte királyilag megerősített alapítványával egyetemi rangra.*

* Ferenczy Zsigmond Jakab: Magyar irodalom és tudományosság története 211. l.